

OM BY- OCH GÅRDSNAMNS BETYDELSE PÅ SPF-TRÄFF

Drygt 100 SPF-are kom och ville ta del av författaren och lokalhistorikern Leif Olofssons kunskaper om by- och gårdsnamn i kommunen. Leif Olofsson bor numera i Skedvi men släktforskning gav honom ingång till by- och gårdsnamnens historia. Leif Olofsson är född och uppvuxen i Långshyttan.

Leif Olofsson började sitt kåserande med att redogöra för namnet Dalarna och invånarna dalkarlar, som förstås hör ihop med Dalälven. Dalarna befolkades söderifrån och de inflyttande kallades dalkarlar. De som bodde i söder, på öppna slätter, t ex Tunaslätten kallades rumpmasar. Det har lyckligtvis har med rum, rymlig att göra och inte vad man tror. Mas, tror man, kommer av att så många hette Mats i det namnfattiga Dalarna.

Man kan undra lite över Hedemoras placering, vid en mor, en åsgrop med en liten sumpig granskog vid heden, slättlandet nedanför en rullstensås.

Traditionen med gårdsnamn, är fast förankrat i Dalarna. Gårdsnamnen förekommer även som efternamn. Vanligast är att gården fått namn efter innehavaren, ett enkelt mansnamn. Att vi har svårt att idag se ursprunget beror på att vi människor vill göra det lättare för oss när vi talar. Riktigt svårt blir det när man skulle skilja gårdsnamn där ägarna har samma namn. Då kan det bli som Sniljans (uttal Snilchans på orten) där första S:et är sista bokstaven i föregående osynliga namn, sedan har vi en Nils och en Jan, eller Johan eller Johannes. Det sista får en släktforskare reda ut. Leif Olofsson analyserade många kända namn i kommunen, som låter smått obegripliga. Soldatnamn och yrkesnamn finns också representerade som gårdsnamn.

Naturen är en stor inspirationskälla till såväl gårdsnamn som bynamn. Leif Olofsson redogjorde för en teori om ortnamnet Skedvis ursprung, där sked har att göra med vattenledare. Vi är ju gammal offerplats.

Med stor lärdom, många förklaringar på namn och också musicerande på klarinett, både solo med ackompanjemang av körledaren och tillsammans med kören underhöll Leif Olofsson SPF:arna. Mycket välsmakande smörgåsar och kaka serverades till kaffet och som vanligt avslutade lottdragning detta välbesökta möte.

Insänt av

Anneli Källström